

Huvudmännens samverkan för kunskapsstyrning och Nationell arbetsgrupp vårdhygien

Ingemar Qvarfordt &
Sofia Wetterbrandt

Hygiendagarna 20-22/3 2018

*Swedish Association for
Infection Control (SAIC)*

Tack till SKL för illustrationer och info om kunskapsstyrning!

Varför samverkan för kunskapsstyrning?

- Stora variationer i svensk hälso- och sjukvård - Ökade krav på en mer jämlik vård
- Snabb kunskapsutveckling ställer höga krav på omsättning till praktik – Ökade krav på en kunskapsbaserad praktik
- Det har saknats en infrastruktur för en nationell sammanhållen kunskapsstyrning och samordning
- Huvudmännen saknar var för sig resurser att täcka hela sjukdomspanoramats – Bättre resursutnyttjande med gemensam framtagning av vårdprogram, riktlinjer, stöd
- Ett sätt att koppla ihop profession och landstingens linje

Kunskapsstyrning

Styr- och stödsystem för att bidra till att bästa tillgängliga kunskap används i mötet med patienten

Tre huvudkomponenter:

- Kunskapsunderlag
- Mätsystem
- Stöd till förbättring

Tre nivåer:

- Mikro – vårdteamet, använda kunskap, följer upp och förbättrar
- Meso – landsting/region, leder, frågar efter och skapar förutsättningar
- Makro – samverkan och förutsättningar på nationell nivå

System för kunskapsstyrning – ett lärande system

En sammanhållen struktur för kunskapsstyrning för att skapa förutsättningar för en mer kunskapsbaserad och jämlik vård.

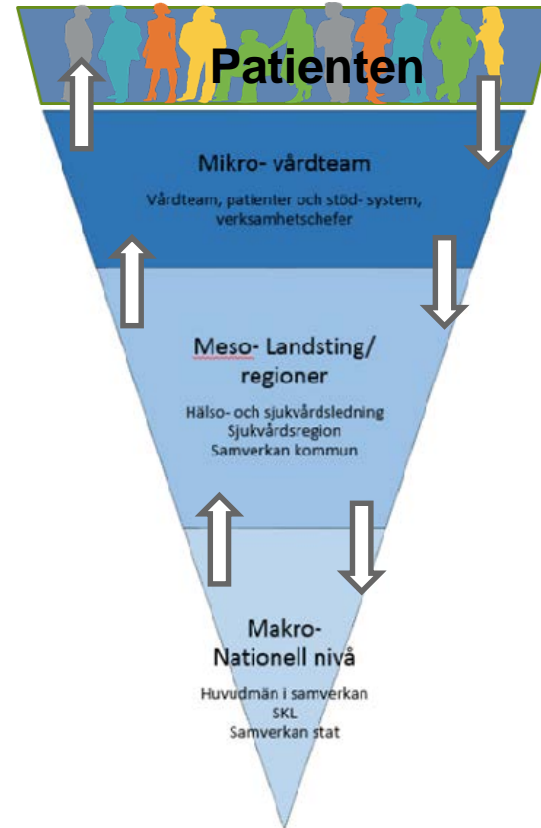
Samspel för ökad kunskapsstyrning

Hittills

Utförare o patienter

Regionala stramagrupper

Programråd Strama

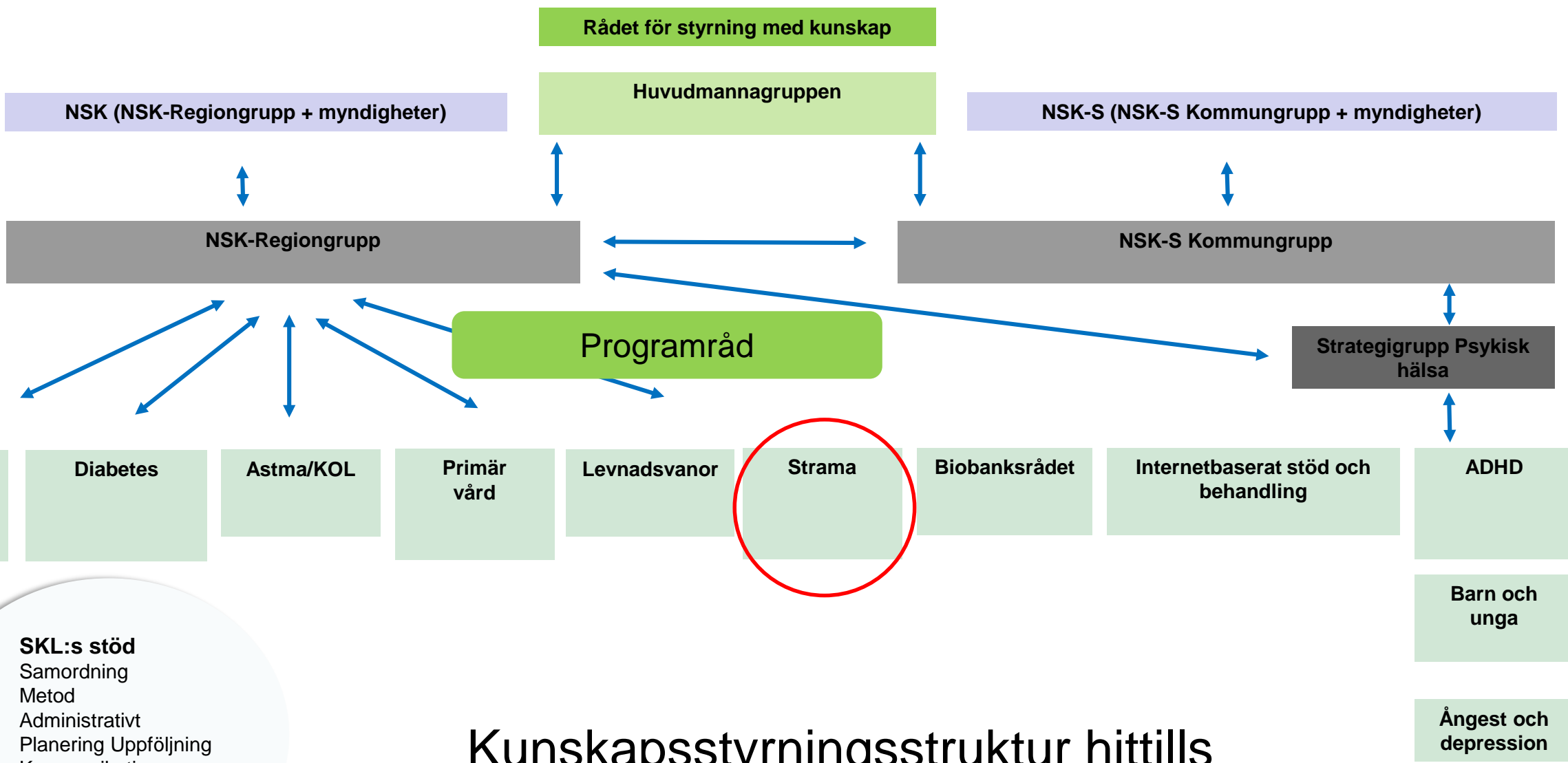

Tillägg under 2018?

Utförare o patienter

Vårdhygienenheter i
landsting/regioner

Nationell arbetsgrupp
vårdhygien

SKL:s stöd
 Samordning
 Metod
 Administrativt
 Planering Uppföljning
 Kommunikation
 Redaktionellt
 Statistik

Kunskapsstyrningsstruktur hittills

Politik

Ny struktur 2018

Politik

Huvudmännens styrgrupp för kunskapsstyrning i samverkan

Huvudmännens och statens styrgrupp för nationella kvalitetsregister

Staten

Beredningsgrupp

Huvudmännens nationella stödfunktion

Nationella Programområden (NPO) (Regionalt värdskap)

(Respektive NPO speglar hela vårdkedjan: prevention, primärvård, specialistvård, rehabilitering, omvårdnad etc)

(Nära vård)	Akut vård	Infektionssjukdomar	Cancersjukdomar	Endokrina sjukdomar	Psykisk hälsa	Nervsystemets sjukdomar	Ögonsjukdomar	Öron-, näsa- och halssjukdomar	Hjärt- och kärlsjukdomar	Lung- och allergisjukdomar	Rörelseorganens sjukdomar	Hud- och könsjukdomar	Mag- och tarmsjukdomar	Njur- och urinvägssjukdomar	Kvinnosjukdomar och förtossning	Barn och ungdomars hälsa	Sällsynta sjukdomar	Tandvård
Nationella Primärvårdsrådet																		

Nationella samverksgrupper (NSG)

- Metoder för kunskapsstöd
- Kvalitetsregister
- Uppföljning och analys
- Läkemedel/ medicinteknik
- Forskning/ Life Science
- Patientsäkerhet
- Tillfälliga satsningar

Kommunerna

Patienter/brukare

Professionerna

Regionala och lokala strukturer och processer

Styrgrupp för kunskapsstyrning i samverkan (SKS)

Uppdrag

1. Verka för att kunskapsstyrningen blir ett stöd för huvudmännen och professionen och att den är samordnad, effektiv, ändamålsenlig och användbar.
2. Stöd och en arena för dialog mellan huvudmännen och staten i kunskapsstyrningsfrågor på tjänstemannanivå i strategiska samverkansmöten med staten, t ex. Rådet för styrning med kunskap.
3. Godkänna verksamhetsplaner, fördela och följa upp de gemensamma medlen, hålla riktningen utifrån vision- och målbeskrivning och göra horisontella prioriteringar för kunskapsstyrningsfältet.

Består av:

- Två representanter från landstingsdirektörsföreningen
- Fyra representanter från hälso- och sjukvårdsdirektörsnätverket
- En representant från SKL

Samtliga sex sjukvårdsregioner ska vara representerade.

Vid behov kan styrgruppen utökas med ytterligare ledamöter.

Ledamöter samt ordförande utses av landstings- och regiondirektörsföreningen.

Styrgrupp

Mats Bojestig, Sydöstra sjukvårdsregionen, Region Jönköpings län (HSD), ordförande

Rita Jedlert, Södra sjukvårdsregionen, Region Skåne (HSD)

Anders Sylvan, Norra sjukvårdsregionen, Västerbottens läns landsting (LD/RD)

Ann Söderström, Västra regionen, Västra Götalandsregionen (HSD)

Kitty Kook Wennberg, Stockholm-Gotlands sjukvårdsregion, Stockholms läns landsting (HSD)

Jan Grönlund, Uppsala-Örebros sjukvårdsregion, Landstinget Sörmland (LD/RD)

Hans Karlsson, SKL, avdelningsdirektör vård och omsorg

Sekreterare: **Sofia Tullberg**, SKL

Adjungerade

Bo Svedberg, Region Gävleborg, Ekonomidirektörsnätverket

Christina Jörhall, Region Jönköpings län, Informationsdirektörsnätverket

Vakant, Personaldirektörsnätverket

Magnus Wallinder, Ljungby kommun, ordförande för NSK-S

Mari Forslund, SKL, sektionschef kvalitet och uppföljning

Marie Lawrence, SKL, ansvarig för den nationella stödfunktionen samt för kansliet för nationella kvalitetsregister

Beredningsgrupp till styrgruppen

Uppdrag

1. Stödjer styrgruppen i dess uppdrag genom att ta emot och bereda underlag från programområdena inför ställningstagande, horisontella prioriteringar och beslut i styrgruppen.
2. Bidrar till att säkra och stödja samordning mellan programområden och mellan programområdena och samverkansgrupperna.
3. Säkrar och stödjer perspektiv så som t.ex. vårdkedjor, multisjuklighet och ekonomisk värdering in i programområdenas arbete
4. Förankrar pågående arbete ut i respektive region.

- Består av representanter från samtliga sjukvårdsregioner
- Styrgruppen beslutar om beredningsgruppens sammansättning och omfattning utifrån behov

Nationella programområden

Uppdrag

1. Hur ser det ut idag? Behovsanalys
- Åtgärder/förslag/prioritera
2. **Utser nationella arbetsgrupper** inom fält (dessa kan vid behov tillsätta specifika sakkunnigrupper vid behov*)
3. Omvärldsspaning
4. Kunskapsstöd för jämlik hälsa och vård-behandlingsrekommendationer - SVF
5. Kvalitetsregister
6. Ordnat införande/ordnad utfasning
7. Nivåstrukturering
8. Samverka med myndigheter inom aktuellt område
9. Annat
t ex ehälsa, kompetensutveckling

- En grupp per programområde
- Regionalt värdskap/placering
- Representation från samtliga regioner (ordföranden från värdregion)
- Multiprofessionell sammansättning

Stödresurser: processledare från värdregion, metodstöd, statistik- och analysstöd, annat...

Sammansättning nationella programområden (NPO) och nationella arbetsgrupper

NPO består av:

- ✓ 6 ledamöter och en processledare

Representanter från respektive sjukvårdsregion. Bred professionell kompetens inom fältet och regionalt mandat

NPOs Nationella arbetsgrupper:

- ✓ Experter (primär- och specialistvård)
- ✓ Kvalitetsregister
- ✓ Patientföreträdare
- ✓ Vårdprogram

Arbetet stöds av processledaren för NPO samt stödfunktion på SKL.

Representation från samtliga regioner

Jämn könsfördelning ska eftersträvas.

Multiprofessionell sammansättning samt representativet från så väl sjukhus- som primärvård.

Nationella samverkansgrupper

- Metoder för kunskapsstöd
 - Kvalitetsregister
 - Uppföljning och analys
 - Läkemedel/medicinteknik
 - Forskning/Life Science
 - Patientsäkerhet
-
- Vid behov kan ytterligare samverkansgrupper inrättas inom ramen för modellen t ex för tillfälliga satsningar

Uppdrag

Varierar beroende på område, t ex

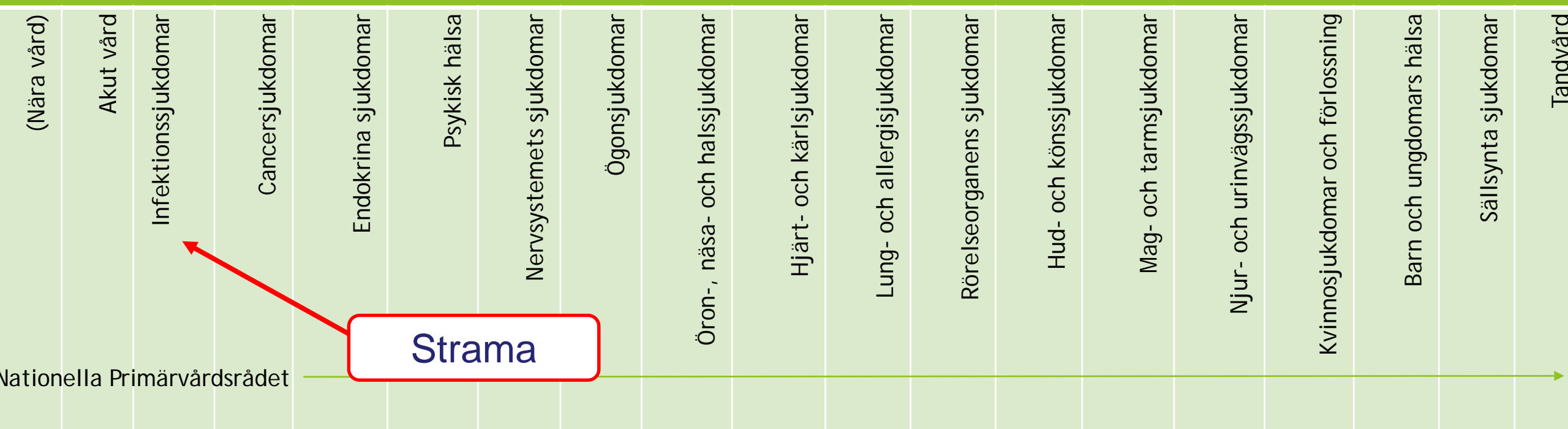
- Förvaltning/utveckling
- Behovsanalys
- Utser expert-, projekt-, referensgrupper
- Omvärldsspaning
- Annat...

En samverkansgrupp per område

- Regionala representanter
- Stöd från nationell stödfunktion på SKL

Nationella Programområden (NPO) (Regionalt värdskap)

(Respektive NPO speglar hela vårdkedjan: prevention, primärvård, specialistvård, rehabilitering, omvårdnad etc)

Nationella samverkansgrupper (NSG)

Metoder för kunskapsstöd

Kvalitetsregister

Uppföljning och analys

Läkemedel/medicinteknik

Forskning/Life Science

Patientsäkerhet

Tillfälliga satsningar

Vård och omsorg
Sophia Björk

Beslut om ny arbetsgrupp för vårdhygien under Nationellt programråd för Strama

En nationell arbetsgrupp för vårdhygien bildas under Nationellt programråd för Strama med uppdraget att ta fram ett förslag till handlingsplan eller motsvarande för området vårdhygien. Syftet är att skapa förutsättningar för samordning inom området vårdhygien inför en eventuell inordning i huvudmännens kommande kunskapsstyrningsstruktur.

Följande ledamöter har nominerats och utsetts att bilda arbetsgrupp:

- Ingemar Qvarfordt, hygienläkare, Västra (VGR)
- Jessica Ikonen, hygiensköterska, Västra (VGR)
- Sofia Wetterbrandt, hygiensköterska, Sydöstra (Region Jönköping)
- Maria Omberg, Verksamhetschef, Norra (Region Jämtland-Härjedalen)
- Annika Samuelsson, Hygienläkare, Stockholm
- Erik Sturegård, Chef Vårdhygien (och mikrobiolog), Södra (Skåne)
- Inger Nordin, Chefläkare, Uppsala-Örebro (Region Örebro län)
- Katarina Madehall, hygiensköterska, Södra (Kronoberg)

Mandat och uppdrag

Ledamöterna företräder en sjukvårdsregion och har för detta uppdrag ett mandat till och med den 31 december 2017, som kan komma att förlängas efter erforderliga beslut. Uppskattad arbetstid för uppdraget är beräknat till max 5 arbetsdagar.

Återrapportering

Arbetet ska slutrapporteras till Nationell samverkansgrupp för kunskapsstyrning (NSK). En tidsplan för arbetet ska tas fram och en beskrivning hur återrapportering sker ska lämnas till Nationella stödfunktionen på SKL senast den 30 september 2017.

Kontaktpersoner

NPR Strama, ordförande, Stephan Stenmark, epost: stephan.stenmark@umu.se

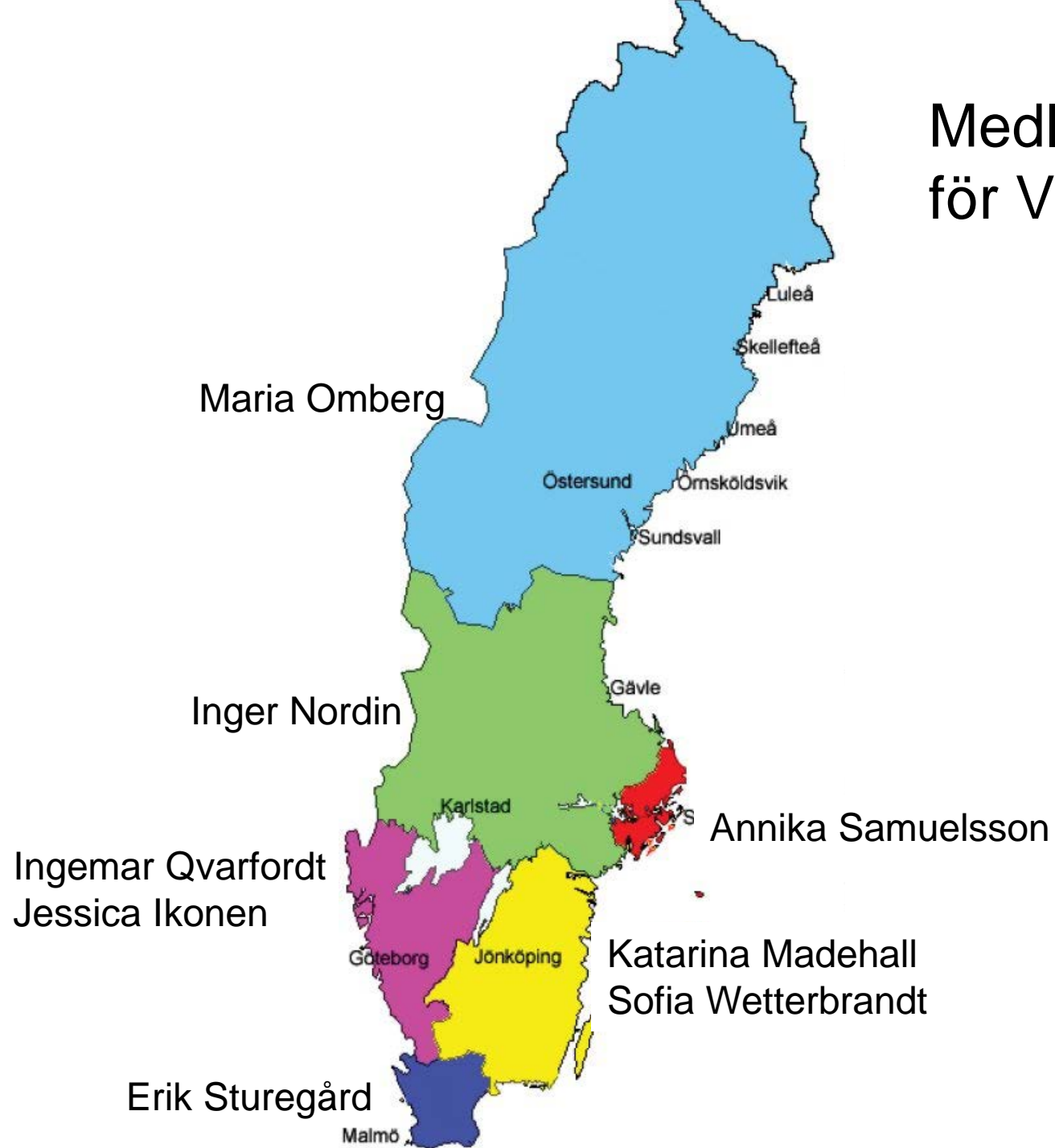
SKL, Sophia Björk, epost: sophia.bjork@skl.se, telefon: 08-452 78 84

Våren 2017

- Beslut om arbetsgrupp
- Uppdrag ta fram förslag till verksamhetsplan inför ev beslut om Nationell arbetsgrupp vårdhygien
- Klart 31/12 2017

Medlemmar i arbetsgrupp för Vårdhygien

Övergripande förslag från arbetsgruppen

- Att det skapas en Nationell arbetsgrupp vårdhygien
- Att den knyts till Nationell samverkansgrupp patientsäkerhet
- Att den får en egen budget
- Att landstingens/regionernas vårdhygieniska enheter och patientsäkerhetsorganisation utgör länkar på mesonivå
- Kompetenser i gruppen; hygienläkare och hygiensjuksköterskor, smittskydd, sterilteknik, tandvård
- Kompetens från olika vårdområden, från mikrobiologi och medicinteknik kan adjungeras efter behov
- Att en nationell webbportal för vårdhygien skapas

Arbetsgruppens syn på syftet med Nationell arbetsgrupp Vårdhygien:

- Att identifiera skillnader i vårdhygieniska rekommendationer och praxis och initiera och medverka till nationell harmonisering och konsensus
- Att ge stöd till implementering av befintliga och framtida verktyg för vårdhygieniskt förbättringsarbete i verksamheterna samt att ta fram nya mätsystem där sådana saknas
- Att ta fram kunskapsunderlag där sådana saknas eller är föråldrade, med utgångspunkt i en prioritering av vad som har förutsättningar att skapa störst patientnytta

Verksamhetsplan 2018

1. Nationell harmonisering av vårdhygieniska krav vid upphandling
2. Nationell harmonisering av vårdhygieniska rekommendationer i Vårdhandboken
3. Kunskapsunderlag och vårdhygieniska krav på operationsverksamhet utanför ordinarie operationsenheter
4. Lokalt och regionalt förbättringsarbete med hjälp av Infektionsverktyget
5. Kunskapsunderlag om att förebygga vårdrelaterad lunginflammation
6. Patientdelaktighet i vårdhygieniskt arbete
7. Systematisk bedömning av riskfaktorer för vårdrelaterad infektion med standardiserad vårdplan
8. Nationell harmonisering av rekommendationer för god hygienisk standard inom tandvården

Verksamhetsplan 2018

1. Upphandling
 - formuleringsbank för kravspecifikationer
 - särskilda upphandlingsområden

2. Vårdhandboken
 - etablera samarbete med redaktionsrådet på Inera
 - arbetsplan för harmonisering
 - författaranvisning i vårdhygien

3. Operationsverksamhet utanför OPC
 - nationella gemensamma vårdhygieniska rekommendationer

Verksamhetsplan 2018

4. Infektionsverktyget
 - nationella mallar för standardrapporter
 - utbildningsmaterial
 - webbutbildning

5. Förebygga VRI pneumoni
 - kunskapsunderlag med konkreta rekommendationer

6. Patientdelaktighet
 - informationsmaterial, mätbara mått för delaktighet, system för patientrapportering

Verksamhetsplan 2018

7. Bedömning av riskfaktorer
 - checklista riskfaktorer
 - standardiserad vårdplan

8. Tandvården vårdhygieniska rekommendationer
 - dentala unitar
 - desinfektion och sterilisering av instrument
 - förrådshantering

Vad händer nu?

Verksamhetsplan och följebrev överlämnades till NSK i december 2017

NSK-regiongrupp samt styrgruppen för kunskapsstyrning i samverkan (SKS) sammanträdde 18/1

Svar: En Nationell arbetsgrupp för vårdhygien ska tillsättas

Verksamhetsplanen ska ses över och en uppdragsbeskrivning behöver tas fram. Oklart var arbetsgruppen vårdhygien ska placeras. Beslut i april?